

YHTEENVETO i-laakso 2030 - pilottikokeilut 2018

Pilottikokeilut ovat olleet osa Linnan Kehityksen i-laakso 2030 - litalan kasvuohjelman kokeilevaa kehittämistä. Yritykset ja yhdistykset ovat voineet tarjota hankkeelle uudistavia ratkaisuja litalan alueen kasvun ja yritysten uudistumisen edistämiseksi. Tarjouspyyntö uudistavista palvelu- ja tuotekokeiluista julkaistiin hankkeen nettisivuilla 12.12.2017 ja siitä on kerrottu hankkeen tilaisuuksissa, yrityksille sähköpostitse sekä litalan asukastilaisuudessa joulukuussa 2017. Pilottikokeilut ovat osaltaan edistäneet hankkeen tavoitteita litalan vierailijamäärän lisäämiseksi ja yritysten toimintaedellytysten vahvistamiseksi. Ne ovat tuottaneet uutta sisältöä litalan matkailukylään sekä osaamista yrityksille niiden tuote- ja palvelukehittämiseen.

Hml 15.1. 2019, Pia Niemikotka, i-laakso 2030 projektipäällikkö

1.litalan taideaseman avajaisten yhteydessä Lasimäen ja koko kylän kesänavaus – tapahtumatuotanto

Osuuskunta Villapakka, yhteyshenkilö Sanni Hallanvaara

Pilotissa luodaan ja testataan tapahtumakonsepti, joka sisältää 9.-10.6.2018 taideaseman avajaiset, Lasimäen kesänavaus -tarjonnan sekä muuta tarjontaa vieraille litalassa.

- miten junalla saapuminen saadaan yhdistettyä Lasimäen ja muun litalan tapahtumatarjontaan
- miten Lasimäen kesänavaus -tapahtumaan saadaan yhdistettyä myös muuta lähialueen tarjontaa
- miten taideaseman avajaisviikonloppu 9-10.6. voisi kasvaa litalan yhdeksi päätapahtumaksi paikallisten yritysten yhteistyönä

Pilotin tulee tarjota testattavaa uudenlaista sisältöä em. tavoitteisiin pureutuen ja löytää vastauksia testauksen kautta 9.-10.6.2018. Erityisesti painotetaan eri tahojen tarjonnan ja kohteiden yhdistämistä saman konseptin alle. Pilotin tulee tähdätä vierailijamäärän kasvattamiseen litalassa ko. ajankohtana tänä ja tulevina vuosina.

Opit kokeilusta

Kontaktoimme paikallisia yrityksiä sekä muita toimijoita lähettämällä kutsutiedotteen koko kylän kesäavauksesta sähköpostitse sekä muutamien puheluin.

Haimme sekä Taideaseman avaukseen että koko kylä kesänavaukseen viranomaisluvut pelastustoimelta ja poliisilta ja teimme ilmoituksen suuresta yleisötapauksesta. Kontaktoimme myös järjestyksenvalvojat ja hankimme täydentäviä esiintyjiä viikonlopun ohjelmatuotantoon.

Toimijoilta saamiemme tietojen pohjalta rakensimme ohjelmanuettelon, aikataulun ja kartan littalan keskustasta. Toimijoilta tietojen saaminen vei aikaa odotettua enemmän. Valmistimme graafisen materiaalin ja ilmoitusaineistoja.

Päätiedotus kanavana oli Lasimäen Facebook-sivu, johon toimitimme advertoriaalittyyppisiä nostoja teemoittain kaikista kesänavauksen toimijoista kahden viikon ajan tiiviimmin ennen tapahtumaa. Kuvat tulivat pääosin toimijoilta ja tekstisisällön editoimme ja tuotimme pääasiassa saamamme materiaalin perusteella.

Valmistimme itse keskustaan ohjaavia Taideasemalle ja Lasimäelle ja mahdollisesti muihin tapahtumapaikkoihin ohjaavia naivismihenkisiä kylttejä, asensimme ne sekä haimme ne pois heti tapahtuman jälkeen.

Yhteistyötahot ja vastuut toteutusaikana?

Linnan Kehitys huolehti Taideaseman avajaisten osalta ao. tapahtuman järjestelyistä ja varmisti rautatiealueen ja katualueiden käyttöluvat maanomistajilta. Osuuskunta Villapakka haki sekä Taideaseman avaukseen että koko kylä kesänavaukseen viranomaisluvut pelastustoimelta ja poliisilta ja teki ilmoituksen suuresta yleisötapauksesta. Villapakka kontaktoi myös järjestyksenvalvojat ja hankki muutaman esiintyjän Lasimäen kesäavaukseen.

Nämä alueen ulkopuolelta tulleet esiintyjät laskimme alustavaan budjettiimme. Järjestyksenvalvonnan kustansi Linnan kehitys, koska sitä ei ollut tietoisesti laskettu alustavaan budjettiin tapahtuman kävijämääräarvion ollessa avoin. Viranomaismääräykset turvallisuusasioissa ovat myös jatkuvasti nopeillekin muutoksille alttiina.

littalalaiset (laajasti ajatellen kalvolalaiset) yritykset ja yhteisöt (ks. liite: ohjelma)
Konseptiin kuului, että toimijat olisivat itse aktiivisia ja tarjoaisivat yleisölle aktiviteetteja, ohjelmaa ja tarjouksia kahden päivän aikana 9.–10.6. Tiedot niistä Villapakka koosti yhteen ohjelmalehtiseen, joka päätettiin toteuttaa ennen kaikkea kylille jaettavana julisteena 2 x A3 ja 2-puolisena lehtisenä (A4) sekä screen-kuvana. Layoutin suunnittelimme mahdollisimman helposti päivitettäväksi ja helppolukuiseksi ja naivistisen aseman ilmeen kanssa yhteneväksi.

Lisäksi julkaistiin ½ ja ¼ sivun ilmoituksia Valkeakosken Sanomissa, Hämeenlinnan kaupunkiuutisissa, Aamulehdessä ja Hämeen Sanomissa. Lasimäen kauppiasyhdistys kustansi osan näistä ilmoituksista ja Linnan Kehityksen i-laakso -hanke osan.

Miten yhteistyö sujui toteutusaikana?

Kontaktointi eri toimijoiden kanssa oli melko mutkatonta, joskaan kaikki halukkaat eivät ehkä päässeet tai ehtineet yrityksistä huolimatta mukaan. Kuitenkin kutsu oli avoin, eli emme halunneet rajoittaa kylän ja pitäjän toimijoiden osallistumista. Aikataulut kuitenkin tulivat jossain kohdin vastaan, niin kuin aina. Suurimman osan toimijoista kanssa yhteydenpito oli vaivatonta ja asiat selviä parilla yhteydenotolla, jotkut vaativat enemmän selvittelyä puolin ja toisin. Kuitenkin pääfiilis oli, että kyläläisten innostus asiasta ilahdutti kaikkia osapuolia.

Mitä olisi kannattanut tehdä toisin?

Aina voisi olla vähän aiemmin liikkeellä. Tämä tuli vastaan ehkä kontaktoinnin määrissä ja osin tarpeessa. Koko kylän osallistamisen koordinointi onnistunee ensi vuonna jouheammin, nyt tieto ei mennyt kerralla kaikille, ja joku saattaa silloin ajatella, ettei kutsu ole tasapuolinen. Ensi kerralla osaa jo delegoida enemmän.

Oliko ajankohta sopiva?

Kyllä: Samana viikonloppuna oli mm. Omakotiyhdistyksen peräronttikirppis, joka toi mukavasti lisää sisältöä ja pöhinää myös Palotalon alueelle. Lisäksi siinä yhteistyössä joukko paikallisia hyvinvointiyrittäjiä rakensi oman tapahtumansa Palotalon sisätiloihin. Tiedotuksessa valtakunnallisen Avoimet kylät -päivän tapahtumat toivat mukavasti lisäpotkua ohjelmaan. Osa kylien itse järjestämisistä tempauksista siis olisi ollut joka tapauksessa tarjolla, mutta nyt ne saivat lisäapua tiedotuksestamme, ja vice versa. Lupien haun kannalta on hyvä että tapahtuma on alkukesästä, silloin ei ole virastoissa vielä kovaa ruuhkaa eivätkä viranomaiset vielä lomilla niin hankalasti, kuin esim. heinä-elokuisten

tapahtumien kannalta. Kaikkea tarpeellista informaatiota kun ei ole mahdollistat toimittaa puolta vuotta ennen tapahtumaa.

Ei: Hieman haastava ajankohta, koska kesäavauksia ja em. kohdassa mainittu Avoimet kylät - tapahtuma on samaan aikaan naapurikunnissa, ja silloin kilpaillaan myös paikallisten asukkaiden ja mökkiläisten huomiosta. Tämä saattoi vaikuttaa kokonaiskävijämääräämme, varsinkin lauantaina. Mutta kuten sanottua, synergiaetuja on kuitenkin enemmän kuin haittoja. Täytyy vain olla ajoissa tiedottamassa ja hankkimassa esim. vapaaehtoisia.

Missä kokeilusta on viestitty? Kuvia ja viestintämateriaalia

- Hämeenlinnan kaupungin nettisivuilla, littalan Lasimäen nettisivuilla
- Facebook-sivuilla ja -ryhmissä: littala Lasimäki, littalan kuulumiset, Matkailua Hämeessä, Visit Hämeenlinna, Osuuskunta Villapakka, Naivistit littalassa, Stellarion
- Ilmoittelu ja puffijuttu paikallislehdissä
- sähköpostitse toimijoille
- puskaradio

Mitä kokeilun organisoinnista ja kokeilun toimeenpanosta opittiin jatkoa ajatellen?

"Uutena" toimijana tarvitsee tehdä enemmän työtä kontaktoidessa paikallisia, eri ihmisiä on hyvä lähestyä vähän eri kulmista, ja siinä aika on tarpeellista. Jossain määrin tässä on hyvä jakaa myös hommia, niin kuin nytkin tehtiin. Luontevat kontaktit tuovat yleensä parhaan tuloksen. Usein toimijat ovat valmiita tekemään itse paljon, ja yhtenäisen viestinnän hallinta on silloin tärkeintä. Näin myös saadaan paras yhteinen hyöty.

Ensiapuhenkilöstön hankinta oli ehkä työläin yksittäinen prosessi. EA-vaatimukset täyttävien henkilöiden paikantaminen ja rekrytoiminen oli todella kiven alla. Tässä oli haastetta nimenomaan yhtäaikaisten tapahtumien vuoksi.

Palaute?

a) Vierailijapalaute

Teimme Facebookin kautta jaossa olleen kyselyn, johon osanotto oli varsin vähäistä. Kuitenkin vastaukset olivat positiivisia, toivottiin lisää samantapaisia tapahtumia ympäri vuotta. Joidenkin ohjelmien päällekkäisyyttä kritisoitiin, mutta tämä oli asia, johon olisi voinut vaikuttaa vain vähän, koska kaikki toimijat (Lasimäen esityksiä ja Taideaseman avajaisia lukuun ottamatta) olivat itse vastuussa omista ohjelmistaan, eikä tämän konseptin ja resurssien rajoissa ollut täydellinen synkronointi edes mahdollista.

Ravintolapalveluita toivottiin lisää/variaatiota ja myös iltatapahtumia. Tällä kertaa la-iltana Time Up -baarissa vanhalla ostarilla oli musiikilliset jatkot.

Toivottiin myös entistä laajampaa ja kattavampaa kyltitystä, siis fyysisiä opasteita. Pelkästään Lasimäen alue on suuri, puhumattakaan matkasta rautatieasemalta kylän tai Tehtaantien kautta Lasimäelle ja siitä vielä Naivisteille.

Iso lisäarvo oli tehtaan yleisöparven avoinna pitäminen lauantaina, sitä yleisö odottaa näkevänsä myös kesällä, siis elävää lasinpuhallusta. Monelle oikean tuotantotyön seuraaminen on suuri elämys ja myös yllätys, se nostaa tietoisuutta kotimaisesta tuotannosta ja käsityötaidon arvostusta.

b) matkailuyrityksiltä saatu palaute

Lähes kaikki saivat lisää kävijöitä, myös liikevaihtoa ja näkyvyyttä. Yleisvaikutelma oli varsin tyytyväinen, ja tapahtumia ja niiden tuomaa liikettä toivottiin lisää myös jatkossa. Tämän vuoksi yhteistyömme Lasimäen yrittäjien kanssa on jatkunut mukavasti myös joulukaudella. Myös isoin toimija Fiskars ja sen alaiset Designmuseo littala ja littala Outlet tulivat hyvin vastaan tapahtuman järjestelyissä

c) yhteistyökumppaneilta saatu palaute

Kaikille konsepti ei ollut paras mahdollinen, esimerkiksi kotiseutuyhdistys ei välttämättä ole aivan kotonaan Lasimäellä omalla teltalla muiden torikauppiaiden joukossa. Mutta pääasiassa palaute on ollut tyytyväistä ja mukaan pääsemisestä on iloitettu. Myös ulkopaikkakuntalaiset ulkopaikoille tulleet kauppiaat olivat varovaisen innostuneita osallistua vastaisuudessakin tapahtumiimme.

Kävijöitä varovaisen arvion mukaan oli 9.6. n. 1500 ja sunnuntaina noin 1000? Tapahtuma-alueen laajuuden ja pääsymaksuttomuuden vuoksi tarkan arvion tekeminen on vaikeaa.

Yhteenvetoa tulokset vs. tavoitteet

Tavoitteisiin päästiin ainakin siltä osin, että nähtiin, että tapahtumia ja erityisesti niistä tiedottamista tarvitaan huomion ja kohteen haluttavuuden lisäämiseksi. Koko kesän kävijämäärissä esim. Designmuseo littalan ja Naivisitit littalassa -juhlanäyttelyn kävijämäärät nousivat molemmat hurjat 20 % edellisvuotisista. Tästä osa on kesäkauden avauksessa fyysisesti käyneitä, mutta esim. myös kesäavauksen tiedottamisen yhteydessä aktivoitu somenäkyvyys on tuonut myös littala Lasimäki -Facebook-sivulle useita satoja uusia seuraajia, mikä lisää kävijämäärää ja muistettavuutta myös off-seasonille.

Todettiin, että yhdessä tekemisessä on todellakin voimaa, ja varsinkin pienten yrittäjien on hyödyllistä käyttää ns. ulkopuolista apua markkinointiin ja tiedottamiseen.

Jatkoimme yhteistyötä Joulunavauksen yhteydessä. Seuraava mahdollinen tapahtuma on Kalevalanpäivä 28.2.2019!

Toimintamallin kehittämisehdotukset, jotta tapahtumien yhteistuotanto -mallista voisi kehittyä pysyvä palvelukonsepti

1. Avoin keskustelu, selkeät työnjaot, delegointi, ajantasainen sisäinen tiedotus
2. Kaikille osapuolille mietitään pitkäaikaisempi ansaintalogiikka
3. Selkeä laskutus ja tarvittaessa kirjalliset yhteistyösopimukset
4. Tapahtumiin toivotetaan tervetulleiksi paikan henkeä ja ilmettä tukevat myös ns. ulkopuolelta tulevat kauppiaat, toimijat, myyjät, esiintyjät, viim. mainituille myös selkeästi ansaintamahdollisuus
5. LUOTTAMUS ja sitä myöten sisäisen tiedottamisen varmuus -> tieto palveluista menee myös asiakkaalle. Uusien toimijoiden tasapuolinen kohtelu, ja sen myötä selkeät pelisäännöt kaikille.

21.12.2018, Sanni Hallanvaara

Littalan iloinen koko kylän kesänavaus 9.–10.6.

● = aseman ja Lasimäen kohteita, km = etäisyys rautatieasemalta

Rautatieasema (Kotkajärventie 1)

- littalan taideaseman avajais-juhlatilaisuudet 9.6. klo 13.30
- Voit tutustua asemaan vapaasti myös tilaisuuden jälkeen!

Kyläpyörän lanseeraus avajaisissa

- Koululaisten tuunaamat, kaikille tarkoitettut kyläpyörät vapautetaan liikennekäyttöön!

Iskuasema (Kotkajärventie 1)

- Kalvolan iskun petäntikkahvio.

Lasimäki klo 10–18

- yksittäisten liikkeiden tapahtumat ja poikkeavat aukiot ao. kohdissa

Littalan lasitehdas

- Yleiso pääsee seuraamaan lasinpuhallusta parvelta la 9.6. klo 12–16

Littala Outlet

- littala outlet – luo oma suosikkikattauksesi ja saat yllätyslahjan (arvo 12,90 €)

Korukoru Moda Italia Outlet

- Minivärianalysejä huiveilla la-su klo 10–14

Kahvila-Ravintola Aino

- avoinna la-su 9–18
- Lasimäen Kesäbrunssi klo 9–16
- jäätelökioski sisäpihalla klo 10–16

Riihihytti

- Finlaysonin pop-up -myymälä

Kultasuklaa

- tarjouksia ja taidetta suklaasta

Lasimäen Linnanrouva (Vihreä talo)

- Virkkaa tai neulo tilkku ja kiinnitä se polkupyörään tai muuhun kohteeseen – teemalla "Käsityöstä taidetta"

Keramillikkapaja Anubis

- 20 vuotta! (Vihreä talo)
- tuote kuin tuote 20-vuotistarjo. –20 %
- vanhojen opetustaulujen näyttely Tallissa
- Lasimäen laavulla makkarat ja maissin paistoa vain la klo 11–15

Designmuseo Littala

- ilmainen sisäänpääsy la-su 11–17
- pop-up -näyttely Timo Sarpanevan lasistoista
- su 10.6. klo 12–15 vanhan lasin tunnistusta

Sisäpihan alue

- käsityöläisiä ja lahjatuotantajia: Juliaanan Paja, StoneA-Koru, Ajankoru, Pajjan Tila ja Kalvola-Seura
- su 10.6. klo 11–11.30 ja 14.30–15 laavulla: Johtivatko naiset muinaisia

kalvolaisia? Kuvilla vahvennetun verbaalisen miniretken Kalvolan muinaiskohteista tarjoaa Monineuvo Matka-palvelut

Vanha Kirjastorakennus

- la 9.6. Lastentalkuri Paspirtuu esilintyy klo 11 ja klo 15 ja kaantelee myös ilmapalloja lapsille.
- la 9.6. Kiinteistömaailma: esittelyssä littalassa nyt myynnissä olevat asunnot ja toimitilat
- su 10.6. i-Laakson standi, littalan kehittämisen ideaaattikko

Naivistit littalassa (vanha puukoulu)

- Naivistit littalassa – 30-vuotisjuhlanäyttely avoinna klo 10–19
- Vinkkilan väen Pop Up -kahvila

Ten Art

- Pop-up taidemyyntinäyttely avoinna klo 10–18 joka päivä outlet-rakennuksen kivijalassa

Esko Sirén ja JR-hevonen, klo 12–15:

käryajelua Lasimäen ja aseman välillä.

Naivistiset hahmot toimivat koko tapahtuman juontajina ja alueoppaina.

Hyvän Olon Alttia (Hunajakuja 1)

- Hyvän Olon Alttassa tuote-esittelyä ja laadukasta luonnonkosmetiikkaa. Lahjakorttiarvonta hoitolan. Elävät mehiläiset lasipesänsään, hunajapupu ja maskottivuohi. Käsityöläisiä myymässä käsityöitä.

Littala-Halli (Hollaaajantie 2) 0,6 km

- Suvikortin päivä 9.6.

Littalassa ja lähialueella:

Palotalo ja pysäköintialue

vain la 9.6. (Hallintotie 1) 0,2 km

- Hyvän Olon Keldas klo 10–16
- Tule rentoutumaan kiireen keskellä! Palveluita, tuotteita ja ohjelmaa usean eri toimijan toteuttamana.
- Omakotiyhdistyksen ja SPR:n Perärontitkirppis klo 10–14 ja Taidekirppis HUOM: kirppisilmottautuminen srantonen72(a)gmail.com

Hyvinvointikeskus Sauvola

(Sauvalanaukko 4) 0,2 km

- Fazer Amican kahvila
- avoinna la-su 7.30–15.00
- aamiaisen 3,90 €
- tarjouksena kahvi ja pulla 3 €
- jäätelöä ja virvokkeita sekä leivonnaisia kotiin!
- Kirjasto ja kabinetti:
- Hyvinvointikeskuksen esittely la klo 9
- Taidekirjapaiva la 9.6. ja vuoden taidekirjan julkistus klo 12

TimeOut Pub (Kotkajärventie 1)

- 9.6. klo 18–21 Karaoke terassilla
- Klo 21 Showtime:
- Taajama, Whisky'n Scout

Kiviklubi (Littalantie 1) 1,4 km

- Kahvila Kiviklubi avoinna la 9.6. klo 9–18 ja su 10.6. klo 10–18
- Parilalta mm. lehtipihviä, hampurilaisia. Kahvin kanssa valikoima erilaisia kakkuja. Kakkupala ja iso kahvi yhteishintaan 5,50 €.

Kalvolan kotiseutumuseo

(Littalantie 284) 1,5 km

- Avoinna la-su klo 11–15
- perusnäyttely, erikoisnäyttelyt Erkki Vesannon elämästä ja työstä sekä koululaisten raittiuspiirustuksia ja -kirjoituksia 1940–50 -luvulta.

Kalvolan kirkko

(Littalantie 286) 1,6 km

- Jumalanpalvelus 10.6. klo 10
- avoinna kirkonmenojen jälkeen

Pappilan Sunday Shop

(Vehkosuontie 13) 1,8 km

- avoinna klo 12–18
- Alvar ja Aino Aalto sarjakuvaveistoksina sekä zoetrooppi, puuveistoksia ja valokuvia puutarhassa.
- taitelijatapaamisia, taidemyynti ja pieni kesäkahvila, lasten leikkipaikka ja kotieläimiä
- Avoin taidepuutarha

Maalaiskirppis ja kahvitupa

(Haapsamontie 137) 5,9 km

- avoinna klo 10–16, maalaiskirppisen runsas valikoima ja kahvitupa kaikkein herkkuihin.

Littalan puutarha

(Puutarhankulma 3) 4,5 km

- su 10.6. vieraana puutarhuri Koskinen kertomassa puutarhavinkkejä!

Mikko Sillanpään kotieläinpiha

(Peltokultantie 26) 2,6 km

- avoinna 9.6. klo 9–15
- Myynnissä juureen leivottua luomuruisleipää ja uusia perunoita.

Muutokset mahdollisia.

www.visitlittala.fi/littala

FB: littala lasimäki

#visitlittala

Kukkahattutäti – yksi tapahtumatuotannon tuottamista hahmoista tapahtumavälineenä

Taikuri Paspertuu viihdytti lapsia tapahtumassa

Kuvat Sanni Hallanvaara

2. Iittalan kyläpyörät

Iittalan omakotiyhdistys ry, yhteyshenkilö Seija Rantonen

Pilotilla mallinnetaan ja kokeillaan Iittalassa uudenlaista omatoimista liikkumispalvelua, joka helpottaa erityisesti junalla saapuvien vierailijoiden liikkumista Iittalassa Lasimäen aluetta kauempanakin sijaitseviin vierailukohteisiin. Pilotti myös vahvistaa Iittalan taidekylä –mielikuvaa ja elävöittää matkailukylää. Pilotilla halutaan vahvistaa matkailuyritysten toimintaedellytyksiä. Tavoitteena tulee olla uudenlainen pysyvä kesäinen liikkumispalvelu Iittalaan.

Opit kokeilusta

Kokeilun päättöteuttajana ja organisoijana toimi Iittalan Omakotiyhdistys ry. Kokeilu toteutettiin yhteistyössä Iittalan yhtenäiskoulun, Iittalalaisten äitien, Paikallisten yrittäjien (Anubis, Vainion automaalaamo, tmi Veeti Rossi), Hämeen ammattikorkeakoulun, Linnan Kehityksen ja Hämeenlinnalaisten yritysten (Motonet, Puuilo, RTV) kanssa.

Polkupyörät saatiin lahjoituksina paikallisilta asukkailta ja ne kunnostettiin Iittalan yhtenäiskoulun oppilaiden toimesta teknisen käsityön tunneilla. Kunnostamiseen tarvittavat osat ja maalit saatiin pääosin lahjoituksina yrityksiltä. Kolmannen luokan oppilaat puolestaan kirjoittivat pyörien tarinat ja nimesivät ne. Hämeen ammattikorkeakoulun toimesta pyöriin saatiin seurantalaitteet, joiden avulla ne voitiin tarvittaessa paikantaa. Tmi Veeti Rossi huolsi pyörät ennen niiden käyttöön ottoa ja tarvittaessa kesän aikana. Yhteistyö onnistui erinomaisesti ja vahvisti yhteisöllisyyttä ja kehitti yhteistyötä paikallisten toimijoiden välillä. Koululla oli kokonaisuudessa erittäin suuri rooli.

Projektin viestintä hoidettiin Iittalan Omakotiyhdistyksen facebook –sivujen, (<https://fi-fi.facebook.com/Omakotiyhdistys.iittala/>) Iittalassa tapahtuu sekä Iittalaisten äitien Facebook-sivujen kautta. Yksittäisillä viesteillä tavoitettiin ajoittain lähes tuhat paikallista asukasta. Pyörien valmistumisesta tiedotettiin aktiivisesti.

Pyörien lainaus ohjeistettiin Facebookissa sekä kirjallisilla ohjeilla lainauspaikalle laminoiduissa ohjeissa sekä pyörien koreihin kiinnitetyissä ohjeissa. Lähtökohtana oli, että pyörät voi lainata ja palauttaa joko niiden pääpysäkillä Iittalan taideasemalle tai Naivistien puutalon eteen. Pyörät otettiin käyttöön Iittalan naivistisen aseman avajaisten yhteydessä 9.6. Ajoitus oli erinomainen ja pyörät otettiin sekä matkailijoiden että paikallisten asukkaiden toimesta innolla vastaan. Palaute oli erittäin positiivista.

Valitettavasti pyörät joutuivat kuitenkin kesän aikana usein ilkivallan kohteeksi. Hämeen Ammattikorkeakoulun pyöriin hoitaman Yepzon –paikannusjärjestelmän avulla pyörät aina kuitenkin löydettiin niiden huollosta vastanneen yrittäjän toimesta. Lopulta pyörät päätettiin siirtää Lasimäelle enemmän valvovan silmän alle ja loppuvuoden niistä huolehtikin Anubis –keramiikkapajan yrittäjä.

Tulevana kesänä lainausmenettely jatkuu ko yrityksen organisoimana, mutta huolletaanko pyöriä, siitä ei ole sovittu eikä ole tietoa.

Tiedotus ja hankkeen organisointi onnistuivat erinomaisesti. Kehittämisen kohteeksi jää lainausmenettely. Täysin vapaata lainausta ei enää kannata yrittää ilkivallan takia. Yllätyimme siitä, että jopa Hämeenlinnasta asti tultiin litalasta noutamaan pyörä omaan yksityiskäyttöön luvatta, mikä sekin ilmeni Yepzon –paikannuksen avulla.

Käyttäjäkokemukset?

Palautetta on kerätty lähinnä Facebook-sivujen kautta sekä suullisesti käyttäjiltä kuultuna. Taideasemalle pyörien telineen viereen kiinnitettiin postilaatikko ja vieraskirja, mutta valitettavasti palautetta ei tätä kautta saatu.

Facebookin ja suullisen palautteen perusteella pyöristä on pidetty erittäin paljon ja toimintamallia on pidetty selkeänä ja yksinkertaisena. Ne ovat myös ilahduttaneet ihmisiä ulkoasullaan.

Pyörät olivat käytössä toukokuusta elokuun loppuun asti. Pyöriä on käytetty pääsääntöisesti litalan keskustan alueella liikkumiseen. Käyttäjiä on ollut sekä paikallisista nuorista, perheistä että litalaan vierailemaan tulleista. Palautteen kerääminen oli projektin haasteellisin osuus. Pyörien liikkeistä tiedetään seurantalaitteiden perusteella se, että ne olivat päivittäin aktiivisessa käytössä. Vähän kauempana sijainneet yritykset, kuten Pappilan Sunday Shop, koki myönteisenä sen, että hänen yritykseensä oli mahdollista päästä helposti kyläpyörällä.

Yhteenvetoa tulokset vs tavoitteet?

- Testataan litalassa uudenlaista omatoimista liikkumispalvelua, joka helpottaa erityisesti junalla saapuvien vierailijoiden liikkumista litalassa lasimäen aluetta kauempanakin sijaitseviin kohteisiin. Tavoitteena pysyvä toimintamalli
- Kokeilu vahvistaa taidekylä –imagoa ja elävöittää matkailukylää
- Kokeilu tukee yritysten toimintaedellytyksiä litalassa

Tavoitteiden voidaan todeta toteutuneen kohtien a ja b osalta. Yritysten toimintaedellytysten tukemisen onnistumista on erittäin vaikea arvioida. Paikalliset yrittäjät pitivät ideasta ja erityisesti pyörien sopivuudesta tukemaan taidekylä –imagoa. Paikallinen nuori yrittäjä hoiti polkupyörien huollon ennen niiden käyttöön ottoa sekä tarvittaessa kokeilun aikana. Pysyvä Kyläpyörä -toimintamalli vaatii kehittämistoimia pyörien lainaus- ja huoltomenettelyyn. Jokin pantti tulee olla, jotta pyörät palautetaan ja niitä käytetään asiallisesti. Myös huoltotarvetta voitaisiin paremmin kartoittaa, kun pyörä palautettaisiin henkilölle ja samalla ajaja kertoisi kokemuksena ja mahdolliset huoltotarpeet. Nyt huoltotarvetta tuli kesän aikana yllättävänkin paljon, mikä nosti huoltokulujen osuuden suhteessa muihin kuluihin suureksi. Huolto on kuitenkin tärkeä osa turvallisuuden vuoksi, ja vaikka kyläpyörien lainaajille tiedotettiin, että lainaus tapahtui heidän omalla vastuullaan, tulee huolto hoitaa asiallisesti ikävien tapahtumien välttämiseksi. Kesän aikana ei sattunut mitään teknisistä syistä johtunutta ongelmatapausta.

Kyläpyörät tukisivat matkailukylä –ajattelua, mutta miten toimintamalli saadaan sellaiseksi, että se kattaa kulut. Yrityksille voisi myydä mainoksia fillareihin ja ehkä pyörät tulisi alun perin olla parempikuntoisia kuin nyt lahjoituksena saadut ja kunnostetut pyörät.

littalan kyläpyörien toimintamallin kehittämisehdotukset?

Edellytyksenä toimintamallin vakiintumisessa pysyväksi palveluksi on ratkaisun löytäminen valvottuun lainausmenettelyyn. Lisäksi huollon järjestäminen kauden alussa sekä kesän aikana tarvittavien mahdollisten korjauksien osalta tulee varmistaa ja kuluihin varautua. Varusteita on hyvin suurella todennäköisyydellä saatavilla lahjoituksena, mutta huollon tekijä pitää löytää. Tämä on mahdollista löytää paikallisesta seuratoiminnasta tai ostettuna palveluna. Rahoitus tähän huoltopalveluun tulisi saada paikallisilta yrityksiltä tai rahoituksena paikallisen toiminnan kehittämiseen Hämeenlinnan kaupungilta.

littalassa 14.1.2019, Seija Rantonen, littalan Omakotiyhdistys ry

VAPAA – VACANT

Kyläpyörät – olemme vapaassa käytössä. Palautathan minut takaisin aseman telineeseen tai Naivistit litalassa -rakennuksen palautuspisteelle käytön jälkeen. Kiitos!

#visitiittala

Village Bikes – You can borrow us free of charge. Please bring me back after your ride or leave me to another Village Bike stop on the corner of Naivistit litalassa building. Thank you!

#visitiittala

Muistathan, että ajelet minulla omalla vastuullasi.

Jos havaitset minussa jonkin vian, laitathan tekstiviestin numeroon 040 520 6688, niin pystymme korjaamaan sen pikaisesti.

Please remember that you ride me on your own account. In case you find any problem, please send out an SMS to the number +358 40 520 6688, so I can get repaired a.s.a.p.

Village Bikes –
We are free
for your use.
Please bring me
back after your
ride or leave me
to another #visitiittala
Village Bike stop.

littala Village Bikes

Hello, nice to meet you! We are the littala Village Bikes and free for your use. We are works of art by the pupils of the littala elementary school. A big group of young people did a wonderful job, so just promise to take good care of us.

How to borrow a bike

You can borrow one of us for two hours free of charge. Just choose your bike and remember to turn on the "reserved" sign on the front basket. This is the way to make sure that you do not have to walk back.

Take a ride in littala and have a wonderful day. We have so many marvelous places to visit also outside the center of our village. Remember to ride carefully!

Official bike stops

After your ride just bring me back to the official bike stop. We have two of them. One is on the littala railway stop and the other one on the corner of the Naivistit littalassa Exhibition building. Turn on the "vacant" sign. Thank you!

Let us know about your trip

Please give us some feedback about the bikes and please let us know something about your trip. Where did you drive, what did you see and how was your trip? The guest-book is in the mail box. Thank you and welcome again!

Please be careful

Borrowing the bikes is on your own responsibility. If there is anything wrong, please send a text message to number: +358 40 520 6688. Thank you! Have a nice ride and a marvelous day in littala!

Kimalle – Glitter

Glitter was born in space. She is 17 years old. She loves traveling and sometimes she visits her birth place – space. Glitter is so happy to help tourists on Earth.

Vaahis – Marshmallow

Marshmallow was born in Candyland. She is a 2-year-old little girl. Her favourite hobbies are eating candy and playing candy-hockey.

Maakiituri – Roadrunner

Roadrunner is one happy boy. He is six. He is a fast mover and nice to people. Roadrunner was bullied before because of his color – he is single-colored. Luckily his best friend helped him to make the bullying stop. Roadrunner loves European soccer and cycling.

Poweri – Power

Power was born in the rainbow of the past. The year was 1718. Her first owner was always very tired, so he couldn't support Power enough. In fact he sold Power to a lady, who helped Power to blossom. Power started hitting the gym and she became famous!

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

3. Littalan naivistisen aseman virtuaalielementit

Stellarion Oy, Pihla Rostedt

Pilotissa toteutetaan ja kokeillaan littalan uudella taide –rautatieasema-alueella virtuaalielementtejä lisätyn todellisuuden tekniikan avulla. Ohjelmisto tulee olla testattavissa littalan naivistisen rautatieaseman avajaisissa 9.6.2018 alkaen. Vähintään tämä sovellusversio tulee olla aseman käyttäjien käytettävissä 31.12.2019 asti.

Opit kokeilusta

Mitä päätyövaiheita tuotekehitys sisälsi?

- Sovelluksen toiminnallisuuden ja ulkoasun suunnittelu
- Taideteosten kuvien otto ja niiden paikoittaminen taustajärjestelmään
- Virtuaalisten elementtien toteutus, muokkaus ja paikotus
- Testaus ja korjaukset
- Julkaisu
- Jälkityönä lisättiin vielä yksi taideteosanimaatio

Mitä kokeilulla haluttiin saavuttaa? Mitä täysin uutta lähdettiin tekemään?

- Halusimme luoda mielenkiintoista virtuaalista sisältöä osaksi taideasemaa
- Teimme täysin uuden sovelluksen ja uudenlaiset virtuaalielementit taiteen yhteyteen, vastaavia toteutuksia ei ainakaan tuolloin Suomessa ollut monta

Mitä olisi kannattanut tehdä toisin?

- Olisi ollut järkevää miettiä ja tehdä sisällöt yhdessä taiteilijoiden kanssa, nyt osa sisällöstä jäi ikään kuin irralliseksi taideteoksen yhteyteen
- Olisi pitänyt tehdä sovellus Suomeksi ja tehdä parempi käyttöohjeistus
- Koska taideteokset tulivat niin myöhään, niin meillä julkaisu jäi ihan viime tippaan. Opimme tästä ja yritämme suoriutua julkaisuista aikaisemmin.

Oliko kokeilun ajoitus sopiva?

- Ehkä sovellus jäi vähän muiden osioiden jalkoihin, kun koko taideaseman toteutus julkaistiin samalla

Missä kokeilusta on viestitty? Kuvia ja viestintämateriaalia

- Hämeen Sanomissa
- I-laakso myös tuotti videon <https://www.youtube.com/watch?v=FLS3RESqB64>, jota on levitetty eri yhteistyötahojen kautta mm. facebookissa

Mitä kokeilun organisoinnista ja kokeilun toimeenpanosta opittiin jatkoa ajatellen?

- Kokeilun budjettiin nähden tehtiin huomattavan suuri työ, mutta jotenkin silti jäi mietityttämään miten olisi saatu tästä toimivampi ja käytettävämpi
- Olemme kehittäneet käyttöliittymäosaamista tästä ja ymmärrys on kasvanut sen suhteen, että kuinka käyttäjiä tulisi opastaa tällaisten uudenlaisten sovellusten käytössä
- Ilmeisesti ajatuksemme siitä, että käyttäjät haluaisivat ikään kuin etsiä toteutuksia taideteoksista oli täysin väärä. Pitäisi muuttaa siten, että tarkemmin kerrotaan missä toteutukset ovat.
- Pyrimme suunnittelemaan ja toteuttamaan taidetoteutuksemme jatkossa enemmän yhdessä sekä asiakkaan, että taiteilijan kanssa, jotta toteutuksesta tulee mielenkiintoinen ja järkevä.

Palaute?

- palautetta on kerätty Google formsin kautta, mutta sitä on saatu vähän
- palautteen antajat ovat olleet sovelluksen käyttäjiä
- toteutusta ei ole löydetty, tämän vuoksi korostan markkinoinnin tärkeyttä
- 2018 aikana latauksia Google play: 21 kpl latauksia Apple: 33 kpl latauksia
- En tiedä vaikuttiko latausmääriin myös kielisyys, HML toteutus on tehty suomeksi
- sovellus kuitenkin jää asemalle ja sitä on mahdollista markkinoida jatkossakin, AR ja VR ovat parhaillaan hyvin ajankohtaisia teemoja

Millaista palautetta käyttäjiltä on saatu?

- Hyvin vaihtelevaa, osa on tykännyt, osa ei, osa on sanonut olevan helppo käyttää osa ei.

- Joka tapauksessa ymmärrämme, että käyttöliittymässä olisi parannettavaa, mutta suurimmalla osalla kuitenkin onnistui käyttö, joillakin jopa hyvin. Voi olla, että käyttäjät eivät myöskään lukeneet ohjeita, jotka olivat lataustaululla. Ohjeet pitäisi laittaa myös itse sovellukseen paremmin.
- Sovelluksen ulkoasusta oli pidetty
- Latausohjeet olisi tullut olla paremmin näkyvillä asemalla
- Käyttöohje oli ymmärretty (se mikä oli lataustaulussa)
- Eniten pidettiin taideteoksesta tulevista perhosista ja vähiten kärrynpyörää heittävästä työstä

Yhteenvetoa tulokset vs tavoitteet?

Haluttiin lisätä aseman elämyksellisyyttä – lisäkö?

- Kunhan sovellus löytäisi käyttäjänsä. Tämä tarvitsisi lisää markkinointia ja mainostusta

Haluttiin lisätä aseman kiinnostavuutta – onko lisännyt?

- Tästä pitäisi tehdä enemmän kyselyä, käyttäjämäärä on ollut melko alhainen, joten ei voi oikein sanoa kuinka kiinnostavana kävijät ovat tätä pitäneet.

Haluttiin kokeilla erityyppisiä virtuaalielementtejä asemaympäristöön sijoitetuissa kohteissa – miten eri elementit ovat valituissa kohteissa toimineet ja mitä on opittu tekniikasta ja käyttäjistä?

- Sovellusta pitäisi markkinoida, jotta se löydetäisiin
- Käyttäjille tulee merkitä näkyviin missä virtuaaliset elementit ovat
- Käyttäjät olivat enimmäkseen Suomesta, joten englanninkielisyys on ollut ainoastaan este
- Sovelluksen julkaisuprosessi on hankala, joten se pitää aloittaa huomattavasti aikaisemmin, tämän opimme tässä projektissa

Miten virtuaalielementit tulisi suunnitella ja toteuttaa osana ulkoinfraa, jotta ne palvelevat ympärivuotisesti?

- Olisi mielenkiintoisempaa, jos virtuaaliset elementit vaihtuisivat pitkin vuotta
- Projektin budjetin pitäisi olla suurempi, jotta pystyttäisiin tekemään mielenkiintoista sisältöä ja toteutusta uudistamaan
- Virtuaaliset elementit pitää tehdä yhdessä taiteilijoiden kanssa
- Virtuaaliset elementit pitää suunnitella huolella ja verrata nyt saatuihin käyttäjäkokemuksiin siitä mitä pidetään mielenkiintoisena

- Toteutukseen tulisi lisätä pelillisiä elementtejä ja osia Lasimäelle ja muihin palveluihin. Mitä enemmän sovelluksessa on sisältöä, sitä houkuttelevampi se on lataajille.

Miten niistä kannattaa viestiä?

- Esim. Facebook-kampanjan vaikutusta voisi kokeilla latausmääriin
- Myös Naivistien kanssa olisi hyvä markkinoida enemmän
- Ehkä myös asemalla olisi hyvä olla paremmin esillä, että täällä on virtuaalinen toteutus
- Voisi printata mainoksia junaan

Opimme tästä projektista monta asiaa ja sen jälkeen olemme tehneet toteutuksia jotka ovat olleet todella kiinnostavia ulkomaita myöten.

Sovelluksen voi ladata osoitteesta www.taideasema.fi

13.1.2019, Pihla Rostedt